

CORVINA

A MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETÉNEK KÖZLÖNYE.

A „MAGYAR KÖNYVÉSZET” című havi melléklettel.

A «CORVINA» szerkesztőségének szánt kéziratok Wiesner Jakabszerkesztőhöz (Budapest, II., Oszlop-u. 4.) küldendők.

Megjelenik minden hó 10., 20. és 30-án.

Az egylet tagjai ingyen kapják.
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

HIRDETÉSEK ÁRA: 3 hasábos nonpareille soronként tagoknak 6 fillér, nemtagoknak 10 fillér.

Ujjonnan megjelent könyvek.*)

Athenaeum r.-t. könyvkiadóhivatala Budapesten.

Friedmann Géza dr. Újabb büntetőjogi elméletek és ezek criticája. (8-r. 30 l.) Bpest, 1907. Athenaeum r.-t. 1 k.

Benkő Gyula udv. könyvkereskedő Bpsten.

Bardócz Elemér. Rózsaszínű könyve. Az eljegyzéstől az esküvőig. (8-r. 133 l.) Bpest, 1907. Benkő Gyula 2 k.

Breit József. A gyalogság harcászata. 57 szövegábrával és 8 csatavázlattal. (8-r. 455 l. és 8 melléklet.) Bpest, 1907. Benkő Gyula 10 k.

Grill Károly könyvkiadó vállalata Budapesten.

Concha Győző. Politika. Első kötet. Alkotmánytan. Második kiadás. (Első rész.) (8-r. XIII., 318 l.) Bpest, 1907. Grill Károly kvv. (Pro cpl.) 14 k.

Schwarz Gusztáv dr. A jogi személy magyarázata. (N. 8-r. 125 l.) Bpest, 1907. Grill Károly kvv. biz. 2 k. 40 f.

Huszár István Nyitrán.

Reviczky Bertalan. Egy főbenjáró per Nyitra vármegyében. A családi okmánytárban őrzött okiratok nyomán közli R. B. Különlenyomat a «Nyitramegyei Szemlé»-ből. (K. 8-r. 66 l.) Nyitra, 1906. Huszár István 1 k. 20 f.

Kilián Frigyes utóda Budapesten.

Petényi J. Salamon. Madártani töredékek P. J. S. irataiból. Feldolgozta Csörgery Titus. Bevezette Herman Ottó. Négy színes, nyolcz fekete táblával, nyolcz szövegrajzzal. (N. 8-r. XXXVII., 398 l.) Bpest, 1904. Kilián Fr. biz. 15 k.

Kókai Lajos Budapesten.

Harnack Adolf. A keresztyenség lényege. Fordította Rácz Lajos. (8-r. 201 l.) Sárospatak, 1906. Kókai Lajos biz. Bpsten 2 k. 50 f.

Mai Henrik és fia Budapesten.

Nagy László dr. A fejlődéstan gyakorlatilag fontosabb fejezetei. (8-r. 91 l.) Bpest, 1906. Mai H. és fia biz. 1 k.
— Fejlődéstan jegyzetek. Lenhossék Mihály dr. ny. r. egyetemi tanár 1905—1906. évi előadásai nyomán. I. rész. Általános fejlődéstan. (106 ábrával.) (8-r. VI., 234 l.) Bpest, 1906. U. o. 5 k.

Ifj. Nagel Ottó Budapesten.

Schmall Lajos. Buda-Pest utcái és terei. Adatok a budapesti utcák és terek elnevezéséhez és történetéhez. (8-r. 192 l.) Bpest, 1906. Ifj. Nagel Ottó biz. 2 k. 40 f.

Ráth Mór Budapesten.

Törvényczikk, 1907: III. — A hazai ipar fejlesztéséről. Jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátta Kerekes Rezső dr. (8-r. 15 l.) Bpest, 1907. Ráth Mór 70 f.

*) Könyvészetünk teljessége érdekében fölkértnék a t. kiadók, hogy kiadványaik egy-egy példányát megjelenés után azonnal czímre beküldeni szíveskedjenek. A könyveket lajstromozás után sértetlenül visszaküldöm. Rényi Károly Budapest (V., Vigadó-utca 1. A fővárosi Vigadó épületében.)

Törvényczikkek, 1906-dik évi országgyűlési —. Elsőrangú szakfériak közreműködése mellett jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázattal ellátva. Az 1906. évi országgyűlési törvényczikkekben az előbbi törvényekre vonatkozólag történt hatályon kívül helyezések, helyettesítések, módosítások, kiegészítések és az 1906. évi törvényczikkek betűsoros tárgymutatója. (8-r. VIII., 212 l.) Bpest, 1906. Ráth Mór. 4 k. 40 f. Vásznonba kötve 6 k.
— Ugyanaz zsebkadás. (16-r. XV., 500 l.) Bpest, 1906. U. o. 4 k. 40 f. Vásznonba kötve 6 k.

Révai testvérek Irod. Int. r.-társ. Budapesten.

Schack Béla dr. A magyar kereskedő könyve. Első kötet. Kereskedelmi alapismeretek. Irták: Harmat Mór, Jónás János, Kovács Gyula dr., Domanovszky Sándor dr., Kerekes György, Máday Andor dr., Simonyi Jenő dr., Péter János, Vágó József, Schack Béla dr. és Márkus Dezső dr. 63 képpel, 12 térképpel és 7 grafikkal. (Lex. 8-r. 658 l.) Bpest, 1907. Révai Testvérek 16 k. Vásznonba kötve 20 k.

Rényi Károly Budapesten.

Nemes Győző. Köbttartalom és súlytáblázatok. Négyszög és körkeresztmetszetű fák köbttartalmának és súlyának kiszámítása. (Magyar és német szöveg.) (K. 4-r. IX., 648 l.) Kolozsvár, 1906. Rényi Károly Bpsten. Vásznonba kötve 6 k.

Szent István-Társulat Budapesten.

Bartha József dr. A magyar nemzeti irodalom története. A tanítóképző intézetek új tanterve szerint. (8-r. 528 l.) Bpest, 1906. Szent István-Társulat 4 k. 20 f.
Flavigny grófnő. Imák és elmékedések a szent atyák és jelesebb egyházi írók műveiből. Az eredeti után átdolgozta Gubicza István. I. rész. Az egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. II. kiadás. (16-r. 324 l.) Bpest, 1906. Szent István-Társulat. Vásznonba kötve 4 k. Chagrin bőrbbe kötve 6 k. Borjubőrbe kötve 10 k.
Handel-Mazzetti. Enrica. Jessie és Mária. Regény. Fordította Auer István. I—II. kötet. (8-r. 322 és 273 l.) Bpest, 1907. Szent István-Társulat biz. I—II. kötet 8 k.
Szent-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának felolvasó üléseiből, A —. 59. szám. (8-r.) Bpest, 1906. Szent-István-Társulat.
59. szám. Érdekujhelyi Menyhért. Szerzeteseink mezőgazdasági tevékenysége 1526 előtt. Felolvasta a Szent István-Társulat tud. és Irod. oszt. 1905 június 2-án tartott ülésében É. M. (19 l.) 60 f.
Vargha Damján dr. Jézusom örömöm. Jó gyermekek imádságos és énekes könyve. (16-r. 383 l.) Székesfehérvár, 1906. Szent István-Társ. biz. Bpsten. Vásznonba kötve 1 k., 2 k. Bőrbe kötve 3 k., 4 k., 5 k.

Singer és Wolfner Budapesten.

Regénytár. Egyetemes —. XXIII. évfolyam. 9. kötet. (8-r.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner. Egy-egy kötet vászonba kötve 1 k. 9. kötet. Szikra. Enyém? A Kisfaludy-Társaság Lukács Krisztina-díjával jutalmazott regény. (152 l.)

Szerző saját kiadásában.

Tower Vilmos. A bucsunap megünneplése a legújabb liturgiai jog szerint. (8-r. 171 l.) Temesvár, 1907. Szerző sajátja Lakompak 3 k.
Pásztor Mihály. Az eladósodott Budapest, (8-r. 207 l.) Bpest, 1907. Szerző sajátja 4 k.

A könyvpiar a st.-louisi kiállításon.

Egy érdekes könyvet ismertet a *Börsenblatt* december 11. száma. H. Le Soudier párisi könyvkereskedő hivatalos jelentését a st.-louisi kiállítás könyvpiari részéről. Igen érdekes számadatokat közöl, melyekből kitűnik, hogy mily nagy számokkal dolgozik a német és francia könyvkereskedelem. Ha nekünk is volnának statisztikai adataink, kétségkívül tanulságos volna összehasonlítani az adatokat a mi könyvforgalmunkkal. De így is nagyon tanulságosak reánk nézve ezek a számok, mert bizonyítják, hogy sajnós, milyen elenyészően csekély a mi könyvtermelésünk, a mi könyvfogyasztásunk a német és francziákéhoz képest és egyuttal felvilágosítanak minket ezek a számok arról is, hogy miért nem helyes, ha mi a német vagy más külföldi könyvkereskedelemre hivatkozunk, a mikor intézményeinken módosítani akarunk, vagy a mikor újabb rendelkezéseket veszünk tervbe.

Franciaország és Németország című fejezetben összehasonlítja a szerző H. Le Soudier, a két ország könyvtermelését. Statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy a német könyvkereskedelem a francziát *csak látszólagosan* szárnyalja túl. Mindenekelőtt megállapítja a német könyvkereskedők túlnyomó nagy számát a francziákéval szemben: 1903-ban Franciaországban 5174 könyvkereskedő volt (a külföldön letelepedtek száma egészen jelentéktelen), Németországban 7875, ehhez járul még 919 német könyvkereskedő Ausztriában, 293 Sveiczbán, 922 Európa többi országaiban, 180 Amerikában, 19 Afrikában, 31 Ázsiában és 10 Ausztráliában, összesen 10259 vagyis majdnem még egyszer annyi, mint Franciaországban. A segéd-eszközök kétszeresének dacára és tekintetbe véve az illető országok lakosainak számát, egyfelől Franciaországot, másfelől Németországot Ausztria és Sveiczt, az évi könyvtermelés átlag nagyobbának látszik Franciaországban, mint Németországban, a mint az a következő adatokból kitűnik:

Németország lakosainak száma kb. ...	56 $\frac{1}{3}$ millió
Az Osztrák-magyar monarchiáé kb. ...	47 „
Sveiczé kb. ...	3 $\frac{1}{3}$ „
Összesen ...	106 $\frac{2}{3}$ millió.

Ebből Le Soudier 6 $\frac{2}{3}$ milliót mint németül nem beszélőt levon, marad tehát mintegy 100 millió német, kikkel szemben 39 millió francia áll. Viszont a franciaországi évi könyvtermelés 12000, míg Németország Ausztria-Magyarország és Sveicz évente 27000 könyvet termel. Ezen adatokból Le Soudier azt a következtetést vonja le, hogy Franciaország — habár csak igen csekély perczentben is — a könyvtermelés terén Németországot túlhaladja és a francia kiadókat, az eddiginél nagyobb munkásságra buzdítja, hogy Németország túlhaladásának ezen téves hitét annál inkább eloszlassa.

A kivitel és behozatal a következő számokat adják ugyancsak az 1903. évre:

Kivitel Németországból ...	105.000.000 frank
„ Franciaországból ...	36.000.000 „
Behozatal Németországba ...	36.000.000 „
„ Franciaországba ...	12.000.000 „

Itt a helyzet Franciaországra nézve valamivel kedvezőbb, ha a kivitelnél az el nem adott bizományi küldemények értékét levonjuk. Ugyanazon összeggel csökken azonban a behozatali mennyiség is, mert a remittendák rendszeren mint behozatali

árúk szerepelnek. A mi pedig az északamerikai Egyesült államokat illeti, a német kivitel aránylag nagyon kicsiny a német lakosok nagy számához képest; mert az 1903. évi behozatalnál (az egyesült államokba) a 85 millióban Németország csak 6 millióval vett részt.

Azután részletesen foglalkozik az egyes kiállító czégekkel és a kiállított tárgyakkal, majd újra összehasonlítja a német könyvtermelést a francziával. Németország nem kevesebb mint 183 könyvkiállítóval volt képviselve, a mi a kormány bőkezű támogatásának köszönhető; t. i. 4 millió márkát határozott meg az állam hivatalos részvétele céljából, a mi a legnagyobb budget, melyet Németország eddig kiállítási czélokra engedélyezett. Franciaország 128 kiállítóval volt képviselve. A német könyvkiadás több olyan dologban tűnt ki, mely Franciaországnak követésre ajánlható: a lipcei nagy könyvkötő műhelyeknek eredeti kötése, a könyvnyomtatás tökéletessége, a technikai és családi folyóiratok, melyek sokkal nagyobb példányszámban jelennek meg, mint a francziaországiak és az elkészítés, papiros és illusztrációk tekintetében is azokat jóval felülmulják.

A hol azonban az izlés a mértékadó, mint amateur-kiadásoknál, ott a francziák elsőbbsége kétségbe vonhatatlan. A német szortiment könyvkereskedelem elsőbbsége mindenekelőtt a német könyvjegyzékek és bibliografiák tökéletességének köszönhető. Anglia és az Egyesült államok a kiállításról, sajnós, tudomást nem vettek, pedig mily tanulságos összehasonlítást tehetett volna a látogató ezen országok kifejtett könyvpiarával! A többi kulturállamból csak Olaszország és Japán szerepeltek néhány, de mindenesetre értékes dologgal.

A tanulságok között, mit Le Soudier a látotakból levon, első helyen a tanonczkérdés áll, mely úgy látszik, Franciaországban ép oly nagy fontossággal bír, mint nálunk. Legalább 2 évi tanuló időt és egy könyvkereskedő tanoncz iskola felállítását sürgeti. A többi tanulság ránk nézve kevesebb érdekel bír. Végül még csak annyit, hogy a kötet nagyon csinosan van kiállítva és számos illusztráció disziti.

A kodex-irodalom kora.

(1001—1526).

Tarczali Dezső-től.

(Vége.)

Különös érdekel bír reánk könyvkereskedőkre a könyvnyomtatás és könyvkereskedés lebonyolítása ebből a korból.

Azt már tudjuk a Toldy Ferencz által elmondottakból, hogy *Geréb László* budai prépost és alkanczellár sürgetésére *Mátyás* király 1472-ben Budára hívja *Hess* Andrást, a ki a már említett két könyvet nyomatta. E budai nyomdán kívül 1476-ban Zengben is volt könyvnyomda. «Tartós pártolás, belső szükség és elegendő tudós írók és kiadók hiánya okozta — írja Toldy Ferencz, — hogy azon magyar és erdélyi férfiak közül, kik ez időben siettek ez új mesterséget külföldön megtanulni, egy sem telepedett le itthon, hanem künn, főleg Olaszországban, állítottak nyomdákat.»

Ilyen magyar nyomtatók voltak: Erdélyi vagy *Szebeni* Tamás Mantuában, utóbb Modenában 1472—81; Brassai vagy *Barcai* András Velenczében 1476—84; *Erdélyi* Bernát Páduában 1478—90; *Dalmát* György Velenczében 1480—83; *Magyar* Péter Lyonban 1482—1501; *Feketealmi* Márton Velenczében 1484; *Garai* Simon Velenczében 1491; *Basai* N. Cremonában 1494; *Bakalár* Miklós Uj-Pilsenben, Csehország 1498-ban stb.

A könyvkiadók és könyvvarusok is eleinte magok a nyomtatók voltak a külföldön. Ezek mellett keletkeztek ugyan külön könyvvarusok is, Ulmban 1840 körül, de ezek csak a nyomtatók bizományosai voltak s nem önálló kiadó könyvvarusok. A magyar kiadó könyvvarusoknak, kik nem voltak egyszersmind nyomdászok, nyomtató műhelynek a hazában nem léte adott eredetet. Ebből az időszakból tizenhárom budai könyvvarus neve ismeretes, a mely tekintélyes szám ugyancsak eleven érdeklődést tanúsít a szellemi mozgalom termékei iránt. Az akkori kiadások közül pedig Turóczy krónikáján kívül több mint harmincz kiadvány ismeretes, melyek mind egyházi vagy iskolai használatra valók; köztük tizenhat *Missale*, némelyike az akkori nyomdászat legnagyobb és legszebb termékeivel vetekegett. Kiadó könyvvarusaink, miután hazánkban könyvnyomtató intézet Hess András után nem volt, Bécsben, Brünben, Augsburbban, Strassburbban, Lyonban, de legtöbbit mégis a szomszéd Velenczében nyomattak.

Eddig ismert könyvvarusaink ez időszaktól a következők voltak: Kirczheimi *Feger* Tibold 1483—94-ig; érdekesebb kiadásai «Turóczy krónikája» (Velence és Augsburg 1488) és «Constitutiones synodales Eccl. cath. Strig.» (Bécs 1494); *Rüm* György 1490—93., kiadója egy esztergomi misekönyvnek, hártanyomata a budapesti egyetem könyvtárában; *Paep* János 1498—1511., misekönyveken kívül az ő kiadásai a «Legende Sanctorum regni hung. im lombardica historia non cotente» (Velence 1498) és «Epist. de miseria curatorum»; *Müer* György Zágrábban 1500. egy Zágrábi misekönyv kiadója; *Kaym* Orbán 1501—18., kiadásai tankönyvek; *Müer* János Zágrábban 1509—11., szinte egy zágrábi misekönyv kiadója; *Milcher* Mátyás 1510—14., ki 1510-ben Kaymmal együtt nyomtatott egy eddig sehol nem említett esztergomi breviáriumot; *Várdai* István 1511; *Maurer* Antal 1513; Nagybányai *Heckel* István 1512—14., kinek apólosak számára nyomtatott missaléja (Velence 1514.) legkritikább könyveink közé tartozik; *Schaller* Jakab 1512—15., kiadásai közül jelesek «Guillermus Postillája» (Velence 1512.) és egy esztergomi zsoltár (1515); *Kaym* Orbán örökösei 1520; *Szegszárdi* Lénárt 1523; *Prischwich* Mihály 1524—25., s végre *Grynaeus* György, ki Luther könyvei árulásáért 1524-ben Budán könyveivel együtt máglyán veszett. A felsorolt 15 könyvvarus közül a két *Müer* Zágrábban, a többi Budán volt könyvvarus.

Hazai költségen külföldön készült kiadások közé tartoznak még: azon igen szép esztergomi misekönyv, a melyet a milkói püspök költségén Coburger 1484-ben Nürnbergben nyomtatott; ugyanott ezen alkalommal ama «magyar ének Szt. István szent jobb kezéről», melyet a XVIII. század végén Bartalis még látott s mely egyszersmind a legrégibb magyar nyomtatvány. Továbbá Mátyás király

1486-iki nevezetes törvénykönyvének három kiadása, mely bízhetőleg a király költségén készült. Érdekes tudni, hogy a külföldön is árusítottak magyarországi könyveket és pedig mint régi irások mondják, ezekkel különösen a hadenai Rynman, a regensburgi Cassis János, a krakkói Haller János nyomtatók, s a velencei Giuntiak foglalkoztak.

Az Elzevierék.

A XVII. század folyamán Hollandiának Leyden városában élt egy nyomdász-család, mely munkásságával világhírré tett szert. Ez az Elzevier-család volt, mely kiadványainak mintaszerűsége, a tiszta nyomás és könyveiknek különösen czélszerű besztása és művészi elrendezése által csakhamar a legelőkelőbb helyet foglalta el az európai könyvnyomdászok között. Tulajdonképen könyveiknek formája, valamint a betűik is nagyon kicsinyek voltak. A műhely eredete Elzevier Lajosra vezethető vissza, kinek az 1592-ben Leydenben megjelent *Eutropius* köszönhető. Ennek több fia volt, kik egymással szövetkezvén, megalapították ezt a páratlan műhelyt. Bonaventure Elzevier, Lajosnak unokája volt a család leghíresebb tagja, ki mesterségét oly odaadóan művelte. Ez társul vevén magához Ábrahámot, együtt teremtették meg a latin klasszikusok azon kis 12-rétű kiadását, melynek értéke ma oly nagyra emelkedett. A többi között különösen megemlítendő a *Plinius* három kötetben, mely 1635-ben hagyta el a sajtót, továbbá *Vergilius* 1636-ban és *Cicero* 1642-ben. Ma az amatőrök a kötetlen Elzeviereket keresik, mert ezeknek teljes margójuk van. Tudniillik 1633-tól 1639-ig ezen kiadványok nagyon kicsiny ívekre készültek, úgy hogy egy 12-ed réttől oldal nagysága 130-tól 133 mm.-ig terjedt. 1639-től kezdve azonban már nagyobbak az ívek, körülbelül 135 mm.-től 137-ig. Természetesen amatőröknek kell lennünk, hogy ezen számok értékét és hasznát kellőleg megbecsülhessük és hogy teljes fontosságát felhasználhassuk az ilyen könyvek felfedezésénél, melyeket aztán sietünk rögtön zár alá tenni, ha véletlenül a szerencse kezünkbe juttatta.

Legbecsebb kiadványaik egyike Kempis Tamás *Krisztus követéséről* című munkája, melyet Elzevier János és Dániel nyomtak 1653 táján; ez az úgynevezett *évszám nélküli kiadás*. Minthogy azonban biztosan tudják, hogy János és Dániel együttműködése 1652-től 1654-ig tartott, az 1653-ki évszám valószínűnek látszik. Megjegyzendő, hogy az Elzevierek sokszor elmulasztották kiadványaikat évszámmal ellátni, sőt gyakran nevüket sem tették ki. Ennek oka könnyen megérthető. Minthogy igen sok munkát adtak ki, félték, hogy a hatalmasok előtt gyanuba keverednek s így egyes kiadványaikra nem tették ki nevüket. Ezen nyomdász-művészek egyébként igen körültekintő és ügyes emberek voltak. Ők olyan időben éltek, midőn a könyvkereskedelem igazi, bevallott kereskedelemmé vált, olyan kereskedelemmé, mely minden eszközt és módot felhasznál a maga céljaira. Ők ezt bölcsen felhasználták, hasznot és dicsőséget szereztek, a nélkül, hogy egyebet tettek volna, minthogy az idők árját megéreztek.

Könyvkiállítás a Grand Palais-ban.

Párisban a Champs Elisées-i Grand Palaisban egy igen érdekes kiállítás fog megnyitni még ez évben a két Salon bezárása után: *egy nemzetközi könyvkiállítás*. A megnyitása a miniszteri határozat szerint július végére várható, ez időtől kezdve azután október 20-ig lesz nyitva. A párisiak igen nagy reményekkel néznek e kiállítás elébe, mely hír szerint 4 részből fog állani: 1. A tulajdonképeni könyvpiar; 2. a papirosgyártás; 3. a hírlaposztály; 4. a hirdetési osztály. A mint látjuk tehát, igen érdekes program, melynek megvalósítására a rendezőknek minden eszköz rendelkezésükre áll.

A könyvpiari részben be fogják mutatni a tipographiai és litographiai eszközök és termékek fejlődését, továbbá egyéb nyomtatványokat rézkarcokat, képeslevelező-lapokat stb. A papirosipari rész be fogja mutatni a papirosgyártás történetét és mai állását, továbbá azon felfedezéseket és műveket, melyeket ezen ipar tett lehetővé. A hírlapok osztálya meg egész meglepetésnek készül. Úgy mondják, hogy ehhez fogható és ilyen gazdag sajtókiállítás még nem volt. A nagyobb hírlapoknak külön helyei lesznek és a látogató szeméi előtt fogják őket nyomni, végül külön olvasó termekben mindjárt olvashatók is lesznek.

Nem tudjuk, hogy a magyar könyvpiar és sajtó részt kíván-e venni a nemzetközi kiállításon, de ez mindenesetre nagyon kívánatos lenne.

VEGYES.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmányi csütörtökön ülést tartott, melynek jegyzőkönyvét még jelen számunkban akartuk hozni; azonban ezt több körülmény megakadályozta. Ez volt különben oka annak is, hogy mai számunk 2 nappal később jelenik meg.

Szerző-jogi bejelentés Schwarzenberg Eugen, Gänselesiel. Volksroman in 50 Lieferungen. Dresden, 1906. R. H. Dietrich's Verlag (1907 jan. 12-én beiktattatott).

A «Csak Szorosan» közgyűlése. Január 27-én tartotta a «Csak Szorosan» ez idei XXXIII-ik közgyűlését, melyen a tagok szép számban jelentek meg. A főnökök részéről jelen volt Franke Pál. A közgyűlést Schramm Ede elnök nyitotta meg s egyuttal leköszönt tisztségéről, utalván ügykörének megváltozására, mely nem engedi meg, hogy tisztét megválasztása esetén megtartsa.

A közgyűlés Schramm elnöknek odaadó munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A tisztikar jelentéseinek tudomásulvétele után több indítvány került tárgyalásra, melyek nagyobb vitákra adtak okot. Több felszólalás történt, hogy sok fővárosi cég nem tartja be a zárórát, orvoslást kérnek ez ügyben. mit a közgyűlés békés úton javasol elintézni, s kiadta egy bizottságnak. Azután az új tisztikar választása következett, mely a következőképen alakult meg:

Elnök: Schäffer János. *Alelnök:* Tarczali Dezső. *Titkár:* Antalffy József. *Pénztáros:* Kántor Ferencz. *Ellenőr:* Köves Dezső. *Jegyző:* Nagy Mihály. *Könyvtáros:* Karácsonyi Zakariás. *Ház-nagy:* Tininszky János. *Helyeszközlő oszt. vezetője:* Tóth János.

Választmány: Benedek Rezső, Demjén Lajos, Gábor Arnold, Jäger Gusztáv, Kossier Lajos, Veres Mihály, Zeidler Imre Zeidler Rezső.

A lap szerkesztését Antalffy József szerkesztő, Gergolovics Vilmos és Jäger Gusztáv főmunkatársakkal vette át. A.

A «Csak Szorosan» magyarországi könyvkereskedő-segédék egyesülete 1907. február hó 2-án saját helyiségében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett. A hangversenyen Dános Árpád, Ferke Ágost, Camille Dell'Or hegedűművész, Király Gizi úrnő és Frigyes Sándor úr működtek közre, a kiket zajosan megtapsolt az egybegyűlt közönség. A fényesen sikerült hangverseny után tánc következett, mely a haljnali órákig tartott.

Ezen estélyünk alkalmából a következő szíves feulfizetéseket kaptuk, melyeket ezennel köszönettel nyugtázunk: Réti Béla úr 10 k., Gárdos Alfréd úr 10 k., Franke Pál úr 10 k., Polatsek-féle könyvk. Temesvár 10 k., Bárd Ferencz és testvére 10 k., Huszár István úr Nyitra 10 k., Grill-féle könyvkiadó hiv. 10 k., Szilágyi Béla úr 10 k., Joerges A. özv. és fia Selmeczbánya 5 k., Maurer Adolf úr Kassa 5 k., Heuman Mór úr Szabadka 5 k., Roth Jenő úr Kőszeg 5 k., Mildner Ferencz úr Kassa 5 k., Mair József úr Nagy-Kanizsa 5 k., Zipser és Kőnig urak 5 k., Darvai Ármin utóda 5 k., Véver Oszkár úr Békés 5 k., Mangold Lipót úr Nagy-Becskerek 4 k., Knebel István úr H.-M.-Vásárhely 3 k., ifj. Wagner Antal úr Baja 3 k., Adler Zsigmond úr Gyöngyös 3 k., Schramm Ede úr 6 k., Kókai Lajos úr 8 k., Magyar József úr 5 k., Sennovitz úr 2 k., Várnay Z. és fia cég 5 k., Benkő Gyula úr 5 k., Fejes Sándor úr 3 k., Balogh Zoltán úr 3 k., Csáthy Ferencz úr Debreczen 3 k., Lévai Izsó úr Rimaszombat 2 k., Buzárovits G. úr Esztergom 5 k., Kovács Gyula úr Nagybánya 2 k., Prager Ferencz úr Halas 5 k. Összesen 192 korona.

Ötven millió könyv. Egy londoni ujság becslése szerint évenként körülbelül *ötven millió* könyvet adnak el vándorló kereskedők az angol népnek. Nincs nép, mely annyi könyvet fogyasztana, mint az angol. Érdekes, hogy az ötven millió könyvből legalább is harmincz millió a regény. Innen is látható, hogy a regény úgy a jó, mint a rossz irányban mekkora befolyással lehet. Nem igaz az, hogy a regény idejét múlt műfaj. Csak nemrég is Upton *Sinclair* amerikai írónak a nagy vágóhidakról szóló regénye az egész művelt világot izgalomba hozta. Dieckens regénye, a *Bleak House* többel járult az angol igazságszolgáltatás reformjához, mint az alsó és felsőház egész sereg törvénye. *Harriet Becher-Stowe* asszony könyve, *Tamás bátya kunyhója* meg egyik nemi csekély jelentőségű tényezője volt az amerikai rabszolgaellenes áramlat keletkezésének. Bizonyos, hogy ezek a példák csak nagyon is kivételesek, de azért az ilyen fantázia-szülte, könnyű írásmű más szempontból is előnyös lehet. Egyik kiváló hírfü orvostanár gyakran adta betegeinek azt a tanácsot, hogy szabad idejükben könyvet olvassanak. És pedig nemcsak tudományos, komolyabb irányút, de regényt is. Mert — úgymond — a regény igen jó orvosság. Sok kiváló nagy ember, a kinek élete küzdéssel, munkával volt tele, a regényolvasásban találta legjobb üdülését. *Gladstone* minden nagyobb beszéde előtt elment a British muzeumba és egy-egy könnyű hangon megírt regénnyel mulatott. *Campbell-Bannermann* angol miniszterelnök is mult évi nevezetes karlszbádi üdülésére tömérdek regényt vitt magával és ha a podgyászat történetesen elcsérelte volna nevezetes ellenfelének, *Balfour*-nak ládájával, akkor sem járt volna rosszul. Volt abban is elég regény. Maga *Bismarck*, a vaskancellár is úgy nyilatkozott egyszer, hogy a regény a legjobb eszköz, ha az ember a politika rettenetes sivárságában kissé üdülni akar.

Kitiltott tankönyv. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő című könyvet: «Geographie von Oesterreich-Ungarn. Ein Leitfadens für die höhere Volksschulen, Bürgerschulen und die untern Klassen der Mittel-

schulen, der ev. Landeskirche A. B. in Siebenbürgen. Von C. Wernér, Hermannstadt. Druck und Verlag von W. Krafft. 1888.»
minthogy súlyos tárgyi hibákat és közjogi botlásokat tartalmaz,
a hazai iskolákban való használatból kitiltotta.

Szerkesztői posta.

P. E. Veszprém. A névjegyzék külön nem kapható, hanem megjelent a Magyar könyvkereskedők évkönyvében, mely a Pallas részvénytársaságnál kapható; ára 9 korona.

HIRDETÉSEK

«Csak Szorosan» magyarországi könyvkereskedő-segédék egyesületének *helyeszközlő osztály*.

A tisztelt főnöki kar és tagjaink figyelmébe ajánljuk

helyeszközlő osztályunkat,

melyet alkalomadtán igénybe venni sziveskedjenek.

Tájékoztatásul megemlíjtük, hogy közvetítésünk **úgy a főnök urak, valamint egyesületünk tagjai részére teljesen díjtalan.**

Jelentkezés alkalmából köteles a helykereső tag **három röviden írott ajánlat-mintát** az osztályvezető címére **egyidejűleg** beküldeni.

Megbizottunk egyébiránt az üres állásokról, valamint a helykeresőkről is állandóan rovatot vezet és bármely hozzá intézett kérdésre felvilágosítással is szolgál.

Megbizott ügyvezetőnk: Tóth János, Ráth Mór könyvkereskedésében, V., Gizella-tér, Haas palota.

Juresó Antal Kalocsán keres:

1 **Radlinszky, Menyei hangok.** 76

Önálló munkához szokott szakképzett könyv- és papirkereskedő azonnali belépésre állást keres. 77 2-1

Szíves megkeresések «Kipróbált erő» jelige alatt Ráth Mór céghez kéretnek.

Kérjük előjegyezni,

hogy az idei husv. leszámoláskor diszponendát nem engedhetünk.

Deutsch Zsigmond és Társa
78 Budapest.

79 **Véver Oszkár** Békésen keres:

1 **Kossuth Lajos, Irataim VII—XI. köt.**

Könyv- és papirkereskedésben egy segédi állás márczius hó 1-én betöltendő, csakis ügyes és szakavatott munkaerő ajánlatára reflektálok, a kik különösen tartós állásra igényt tartanak. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével, bizonyítvány-másolatok és arcképmelléklettel lehetőleg azonnal kérem beküldeni.

Gallia-féle könyvkereskedés
80 Kecskemét.

Reizer János könyvkereskedése Szatmár keres antiquarice:

1 **Pallas Lexikon, cp.** (18 kötet)

Ajánl egész újonnan eredeti kötésben:

1 **Pallas Lexikon I—VIII. kötet.** 81

82 **Kölesönkönyvtár**

céljaira alkalmas modern magyar, német, francia és angol szépirodalmi munkák használt vagy új állapotban megvételre kerestetnek. Ajánlatok «Alkalmi vétel» jelige alatt a kiadóba kéretnek.

Budapest, 1907 február 1-én.

Mélyen tisztelt Kartárs úr!

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy **Budapesten, VII., Erzsébet-körut 42. sz. a.**

Sziklai Jenő

törvénytörvényesen bejegyzett cég alatt

könyv-, mű-, zenemű-, papir- és írószerkereskedést nyitottam.

A fővárosban, vidéken és a külföldön szerzett több évi gyakorlatom, elegendő tőkém és megfelelő szakismeretem remélmem engedi, hogy solid alapu vállalkozásom gondos vezetés mellett rövid idő alatt felmutatja a kívánt eredményeket.

Azon kérelemmel fordulok a tisztelt könyvkiadó urakhoz, kegyeskedjenek számlanyitást, valamint ujdonságaik megküldése által törekvéseimben támogatni.

Magamat és vállalkozásomat szíves pártfogásába ajánlva, maradok

Telefon: 81—78.

kitünő tisztelettel

Sziklai Jenő.

Bizományosság változtatása

esetére van szerencsém. Bizományi üzletemet a vidéki t. Kartárs urak szíves figyelmébe ajánlani. Együttal ajánlom nagy raktáramat német folyóiratok és fűzetes munkák beszerzésére igen előnyös netto áraink mellett.

Kiváló tisztelettel

84

SCHENK FERENC

bizományi üzlete és colportage nagykereskedése

BUDAPEST, IV., Ujvilág-u. 17.

Schwarz Károly Sopron keres használt, de kifogástalan állapotban:

- 1 **Dárday**, Igazságügyi döntvénytár.
1 — Közigazgatási döntvénytár. Új kiadás.
1 **Egi világoosság** (Spiritiszt. folyóirat.) I—VI. évfoly.
1 **Marlitt**, Vén kisasszony titka.
1 — Gizella grófnő.
1 — Aranyos Erzsike.
1 — Második feleség.
1 — Schillingház.
1 **Werner**, Szent-Mihály.
1 — Szabad pálya.
1 — Becsület útja. 85
1 **Szabó**, Ástványtán.
1 **Krafft-Ebing**, Psychopathia sexualis.

Varga Armin könyvkeres. Budapest-Kőbánya keres új állapotban eredeti félbörkötésben:

Képes világtörténet VI., VIII./XII.

Jókai, Fekete gyémántok.

Ódonan is bármily kiadás *fűzve* vagy *kötve*. 86

Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon keres:

- Le progrès** régebbi teljes évfolyamait.
Aszalay I., Szellemi omnibusz.
Ósi Erény, 50 műlap a magyar történelem kiválóbb eseményei.
Dickens, A Picvick-Club I/II.
Jókai, Kik kétszer halnak meg.
— Ma.
— Rab Ráby.
— Arany ember.
— Az élet komédiásai.
— Lőcei fehéraszony. 88

Jókaiak lehetőleg nemzeti kiadás, bármilyen kötésben, kifogástalan állapotban.

Keresek azonnali, vagy mielőbbi belépésre könyvkereskedő-segédet, ki a papírszelmében is jártas. Magyar és német nyelv ismerete okvetlen szükséges, tótul is tudók előnyben részesülnek.

2—2 89 *Révai Samu* Eperjesen.

Első segéd kerestetik.

Üzletemben az első magyar szortimentereri állás töltendő be. Ez állásra csak oly urak legyenek szívesek jelentkezni, kik a magyar nyelvet szóban és írásban bírják és németül beszélni tudnak, továbbá a könyvkereskedelem minden ágában jártasak és előkelő közönséggel érintkezni tudnak. Kezdek ajánlatai figyelembe nem vétetnek.

Belépés április hó 1.

Ajánlatokat, bizonyítvány-másolatokkal és arcképpel el-látva kérek.

Budapest, 1907. január 30.

2—2 87

Ráth Mór.

Darvai A. utóda B.-Gyarmaton keres használt állapotban és ajánlatot közvetlen kér:

Kisfaludi **Lipthay Sándor**, Vasútépítéstan, complet. 91

Azonnali belépésre keresek egy fiatalabb, könyvkereskedő-segédet, ki a német nyelvet némileg bírja. *Kovács Gyula*

92

Nagybányán.

Fiatal segéd,

ki a könyvtárosi teendőkhöz jártas, a yevőközönséggel való érintkezésben elő-zékeny, állást nyerhet a *Lampel R.* könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvény-társaságnál Budapesten, VI., Andrassy-út 21. Ajánlatokhoz lehetőleg arckép is csatolandó, a fizetési igények is megjelölendőek. 93

Katz G. Budapesten keres:

1 **Pallas Lexikon** cpl. 94

Mielőbbi belépésre keresek egy fiatal segédet. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével közvetlen kérek.

3—2 95

Krammer Vilmos
Szekszárdon.

Második, rövidített kiadásban megjelent:

FALI MINTÁK

az elemi szabadkézi és ékítményes rajzoktatáshoz.

Tervezte és rajzolta:

Várdai Szilárd

az Orsz. mintarajziskola igazgatója.

62 nagy folio lap és egy színes melléklet.

Ára: 42 korona.

Kivánatra szívesen szállítunk egy példányt bizo-mányba azon könyvtáros uraknak, kik a művet az isko-láknak megtekintésre akarják beküldeni. Főleg új iskolák biztos vevői a műnek.

Budapest, 1907. február hó.

Az EGGENBERGER-féle könyvkereskedés

(Hoffmann és Vastagh).

90

96

Raffay, Magyar magánjog 2. k. és — Osztrák magánjog I. fűzetéből disponendát nem engedhetek.

Eperjes, H. V. 1907.

2—2 97

Révai Samu.